

Eerste hulp bij gescheiden ouders

Tekst

Nienke Daniëls,
senior juridisch adviseur

n.daniels@vbs.nl
helpdesk@vbs.nl

www.vbs.nl/ledenvoordeel/
vbs-helpdesk

Elke school krijgt er mee te maken: gescheiden ouders van leerlingen. Een scheiding heeft vaak een behoorlijke impact op de ouders en het kind. Maar ook op school kan een (vecht)scheiding gevolgen hebben. Denk aan ouders die niet langer samen naar het 10-minutengesprek willen komen, over elke beslissing rondom het kind strijden of uitspraken over de scheiding bij leerkrachten proberen te ontlocken. Hoe hiermee om te gaan? De vijf meest gestelde vragen.

vraag #1

Waarover moet ik welke ouder informeren?

Ga eerst na wie van de ouders het ouderlijk gezag over het kind heeft. Hebben beide ouders het gezag, dan zijn zij samen verantwoordelijk voor beslissingen aangaande het kind. Weigeren ouders die samen het gezag hebben elkaar op de hoogte te brengen of spreken ze elkaar niet meer, dan moet u beide ouders in gelijke mate informeren. Dit kan dubbel werk betekenen. Verder is het sterk aan te raden de echtscheidingspapieren op te vragen, om zelf goed geïnformeerd te zijn.

Heeft één van de ouders het gezag over het kind, dan kunt u volstaan met het informeren van en het voeren van rapportgesprekken met die ouder. Het Burgerlijk Wetboek bepaalt namelijk dat de ouder met het gezag de ouder zonder gezag

moet informeren over belangrijke zaken die het kind aangaan. Vraagt de ouder zonder gezag desalniettemin zelf (actief) om informatie over het kind, dan verplicht het Burgerlijk Wetboek u om deze informatie te geven. Om welke informatie dit gaat? In ieder geval belangrijke feiten en omstandigheden die het kind, diens verzorging en opvoeding betreffen. Denk aan de cognitieve of sociaal-emotionele ontwikkeling. U hoeft overigens niet op het verzoek in te gaan wanneer het belang van het kind zich hiertegen verzet. Of wanneer u de gevraagde informatie ook niet aan de ouder met gezag heeft gestuurd. Vraagt een ouder zonder gezag informatie bij u op, vergeet dan niet de ouder met het gezag hierover te informeren.

‘Uw reactie kan ingezet worden in de juridische strijd tussen de scheidende ouders.’

vraag #2

Welke informatie mag ik aan een nieuwe partner geven?

Heeft een van de ouders een nieuwe partner, dan mag de school niet zonder meer informatie over de voortgang van het kind aan hem of haar verstrekken. Hier is toestemming van de andere ouder (met gezag) voor nodig. De Wet bescherming Persoonsgegevens bepaalt immers dat de nieuwe partner een derde is en dat scholen zonder toestemming van de ouders met gezag, geen informatie over leerlingen aan derden mogen verstrekken. En zelfs als er toestemming is, mag u weigeren informatie te verstrekken aan de nieuwe partner. U hoeft tenslotte alleen de ouders te informeren en niet een derde.

De situatie is anders wanneer de nieuwe partner gezien moet worden als verzorger (of voogd) van het kind. Op grond van de Wet Primair Onderwijs en de Wet Voortgezet Onderwijs worden personen die als verzorger aangemerkt worden, ook als ouder gezien. In dat geval heeft de nieuwe partner wel recht op informatie over de voortgang van het kind en mag hij of zij bij ouderavonden aanwezig zijn. U hoeft hier geen toestemming van de andere ouder voor te vragen.

vraag #4

Tegen de afspraken in komt de partner het kind ophalen, wat nu?

Soms komt een ouder (zeg de vader) zijn kind ophalen tegen de afspraken van het co-ouderschap in. Is er een contactverbod met de vader, dan mag het kind onder geen beding met hem mee. Is dit niet het geval en u kunt de moeder niet bereiken, dan geldt een soort onderzoeksplicht. Misschien heeft de moeder gezegd dat hij gevaarlijk is? Is dat stemmingmakerij of heeft u dezelfde ervaringen? Hoe reageert het kind als dat zijn vader ziet? Bij sterke twijfels, geef het kind niet mee aan de vader. Wat uw keuze ook is, maak een schriftelijk verslag van alles wat is gezegd en afgesproken.

vraag #3

Wat mogen leerkrachten over de scheiding zeggen?

'Juf, vind je dat mijn kind de laatste tijd ook wat stiller is? Komt het door de scheiding? Heeft ze het daar wel eens over? Vertoont ze dit gedrag ook als mijn ex haar komt ophalen?' Zomaar wat vragen, die op het eerste oog met de gemoedstoestand van het kind te maken lijken te hebben. Maar, pas op! De reactie van de leerkracht kan ingezet worden in de juridische strijd tussen de scheidende ouders. In het ergste geval wordt de leerkracht opgeroepen om te getuigen.

Om dit te voorkomen is het belangrijk voor leerkrachten en schoolbestuurders om zich zo neutraal mogelijk op te stellen. Maak hier goede afspraken over in het protocol 'hoe om te gaan met gescheiden ouders'. Bijvoorbeeld dat de leerkracht, bij een gevoelige echtscheiding of ernstige conflicten tussen gescheiden ouders, – als uiterste middel – voor informatie over het kind verwijst naar de directeur.

vraag #5

Ik wil mijn kind inschrijven op een andere school, werkt u even mee?

Een van de gescheiden ouders gaat verhuizen en schrijft zijn kind in op een andere school. In dat geval doet u er goed aan te onderzoeken of de andere ouder met gezag het met deze inschrijving eens is. Weet u of behoort u te weten dat de andere met het gezag belastende ouder niet op de hoogte is van de inschrijving of het hiermee oneens is, dan mag u de in- of uitschrijving niet accepteren. De ouder moet dan eerst zelf voor instemming van de andere ouder zorgen. Komen de ouders er niet uit en komt het kind daardoor thuis te zitten, schakel dan de leerplichtambtenaar in. Heeft slechts een ouder het gezag, dan mag u de in- en uitschrijving accepteren zonder toestemming van de ouder zonder gezag. ■